

2012-02-03

Dnr 44-2011:4866

Växjö Islamiska skola

Rektorn vid Växjö Islamiska skola

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Växjö Islamiska skola
i Växjö kommun

Tillsyn av Växjö Islamiska skola

Helhetsbedömning

Skolinspektionen genomför tillsyn i Växjö kommun under vintern 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Växjö Islamiska skola besöktes av Skolinspektionen den 15 december 2011.

Skolverket genomförde tillsyn av skolan år 2003. Vid tillsynen år 2003 bedömde Skolverket att skolan skulle se över formerna för bönestunderna för att säkerställa frivilligheten vid konfessionella inslag. Skolan blev även kritiserad för att det saknades kvalitetsredovisning. Denna tillsyn visar att skolan har säkerställt att de konfessionella inslagen är frivilliga för eleven att delta i. Rektorn måste dock ta ansvar för att undervisningen i musik, kemi och fysik utgår från och omfattar kursplanernas krav. Rektorn måste även ta ansvar för att systematisera kvalitetsarbetet i syfte att utveckla verksamheten.

En del av skolans elever är nyanlända till Sverige med tidigare bristfällig skolgång. Dessa elever har stora stödbehov. Till dessa elever ges ett särskilt stöd för att de ska kunna uppnå kunskapskraven. Elever som har behov av studiehandledning på sitt modersmål ges detta. Åtgärdsprogrammen för elever i behov av särskilt stöd anger vilka elevens behov är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Alla lärare vid skolenheten har inte utbildning för den undervisning de bedriver. Huvudmannen måste se till att lärarna, i största möjliga utsträckning, undervisar i de ämnen de har utbildning i.

Rektorn ser till att det på skolan bedrivs ett målinriktat arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling och vidtar åtgärder för att ge eleverna trygghet och studiero eller för att komma till rätta med elevs eventuellt ordningsstörande beteende. Den årliga planen mot kränkande behandling måste däremot tydliggöra vilka konkreta åtgärder som skolan avser att påbörja och genomföra under det kommande året. Eleverna på skolan har tillgång till utrustning, böcker och andra lärverktyg som behövs för en tidsenlig utbildning. Skolan har även sett till att eleverna har tillgång till skolbibliotek som är under uppbyggnad.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Växjö Islamiska skola i Växjö kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till.

En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken *Skäl för beslut*.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Växjö Islamiska skola att senast den **3 maj 2012** avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Utbildningen är inte systematiskt inriktad på målen i läroplanen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Undervisning och lärande.

I detta ingår att:

- Undervisningen måste utgå från och omfatta kursplanernas krav i alla ämnen (1 kap. 11 § skollagen).

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Rektorn tar inte ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten samt omsätter inte resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

I detta ingår att:

- Rektorn måste ta ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen (4 kap. 4 § skollagen).

Personalkompetens

Det finns personal vid skolenheten som saknar utbildning och kompetens för de uppgifter de ska bedriva.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Personalkompetens.

I detta ingår att:

- För undervisningen måste personal användas som har utbildning för de uppgifter de ska utföra (2 kap. 13 § skollagen).

Huvudmannaskap och godkännande

All verksamhet vid skolenheten bedrivs inte av den huvudman som erhållit godkännandet.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Huvudmannaskap och godkännande.

I detta ingår att:

- All verksamhet vid skolenheten ska bedrivas av den huvudman som erhållit godkännandet (2 kap. 5 § skollagen, 23 kap. 1-3 §§ skollagen).

Anmärkningar

Skolinspektionen har vid tillsynen konstaterat mindre allvarliga brister som måste åtgärdas för att eleverna ska få den utbildning de har rätt till. Huvudmannen ges därför en anmärkning.

En redogörelse av konstaterade brister finns nedan under *Skäl för beslut*.

Till följd av anmärkningarna ska **Ni senast den 3 maj 2012** vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa dessa åtgärder för Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Det saknas en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.

Skäl för beslut

Måluppfyllelse

I skolans senaste kvalitetsredovisning redovisas resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 3. Resultaten visar att cirka hälften av eleverna inte klarade kravnivån i samtliga delprov i ämnena matematik och svenska. Skolan valde att inte genomföra proven år 2011 i årskurs 5, men resultat redovisas för år 2010. Ungefär tre fjärdedelar av eleverna klarade kravnivån i ämnet svenska som andraspråk. I ämnena matematik och engelska var det cirka hälften av eleverna som inte nådde kravnivån på de nationella ämnesproven år 2010. Någon uppföljning av kunskapsresultaten i andra ämnen har hittills inte gjorts. Skolinspektionen saknar därmed ett underlag för att bedöma skolans samlade kunskapsresultat.

Intervjuade elever upplever att skolmiljön på skolenheten överlag präglas av trygghet och studiero. Eleverna uppger att det emellanåt förekommer kränkningar mellan eleverna men att rektorn och lärarna uppmärksammar detta och vidtar skyndsamt åtgärder för att hindra fortsatta kränkningar. Lärarna uppger att ett förebyggande värdegrundsbete sker i undervisningen. Rektorn och lärarna bedömer skolan som trygg och lugn men medger även att det kan förekomma enstaka kränkningar. Skolinspektionen pekar i detta beslut på några områden där författningarna inte följs.

Föreläggande

Bedömningsområde: Undervisning och lärande

Bedömning:

Utbildningen är inte systematiskt inriktad på målen i läroplanen.

Motivering:

Enligt skollagen ska undervisningen utgå från och omfatta läroplanen och kursplanernas krav. I det centrala innehållet i årskurs 4–6 i ämnet musik anges att undervisningen ska innehålla "sång, melodispel och ackompanjemang i ensembleform" och "musikskapande med utgångspunkt i musikaliska mönster och former, till exempel ackordföljder och basgångar". Tillsynen visar att undervisningen i musik och ämnena kemi och fysik, inte genomförs i tillräcklig omfattning och enligt kursplanernas krav. Intervjuade elever uppger att de får viss musikundervisning men att skolan endast har rytminstrument. Någon utbildad musiklärare finns inte heller vid skolan. Huvudmannen måste se till att undervisningen utgår från och omfattar kursplanernas krav i samtliga ämnen.

Författning:

1 kap. 11 § skollagen

Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning:

Rektorn tar inte ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten samt omsätter inte resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Motivering:

Enligt skollagen ska rektorn ansvara för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.

Undervisningen och resultaten följs upp och utvärderas på individnivå av lärarna men någon sammanställning över kunskapsresultaten i samtliga ämnen på skolnivå i syfte att utveckla verksamheten kvalitativt har inte gjorts enligt rektorn. Detta innebär att det saknas ett fullständigt underlag för analys och bedömning av skolans resultat i alla ämnen och rektorn får därmed svårt att se vilka åtgärder som behöver vidtas för att öka måluppfyllelsen. I skolans kvalitetsredovisning för 2010-2011 anges endast resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 3. I årskurs 5 genomfördes inte proven år 2011. Något resultat av värdegrundsarbetet är inte heller redovisat. Skolans rektor och lärare har nyligen upprättat en så kallad "årsklocka" för att strukturera upp kvalitetsarbetet. Skolinspektionen gör bedömningen att rektorn behöver ta ett ytterligare ansvar för skolans kunskapsresultat och omsätta resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Författning:

4 kap. 4 § skollagen

Bedömningsområde: Personalkompetens

Bedömning:

Det finns personal vid skolenheten som saknar utbildning och kompetens för de uppgifter de ska bedriva.

Motivering:

Den nya skollagen anger att skolan ska använda sig av lärare som har utbildning för den undervisning de bedriver. I 1985 års skollag är detta uttryckt i att lärare huvudsakligen ska undervisa i de ämnen de har utbildning för. Dokumentation och intervjuer visar att Växjö Islamiska skola använder sig av ett klasslärarsystem. Detta innebär att klassläraren undervisar i flertalet ämnen i klassen, således även i ämnen som läraren saknar utbildning i. Lärare med utbildning i svenska och samhällsorienterande ämnen undervisar även klassen i matematik och naturorienterande ämnen. Eleverna riskerar att få en undervisning som kvalitetsmässigt blir sämre i de ämnen läraren inte har utbildning i. I en del ämnen saknar också huvudmannen ämnesutbildad lärare.

Därför bedömer Skolinspektionen att huvudmannen ska säkerställa att lärarna, i största möjliga utsträckning, undervisar i de ämnen de har utbildning i.

Författning:

2 kap. 13 § skollagen

Bedömningsområde: Huvudmannaskap och godkännande

Bedömning:

All verksamhet vid skolenheten bedrivs inte av den huvudman som innehar tillståndet.

Motivering:

Enligt skollagen ska verksamheten vid skolenheten bedrivas av den huvudman som erhållit godkännandet. Utbildning får läggas ut på entreprenad och då får en enskild huvudman, med bibehållet huvudmannaskap, sluta avtal med en enskild fysisk eller juridisk person. Inom grundskolan får endast uppgifter som inte är hänförliga till undervisningen överlämnas på entreprenad. Tillsynen visar att ämnet slöjd genomförs av lärare som är anställda av Växjö kommun på den kommunala Norrevångsskolan. Huvudmannen för Växjö Islamiska friskola köper tjänsten från Växjö kommun. Detta strider mot entreprenadbestämmelserna i skollagen. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen måste se till att skollagens bestämmelser följs så att all verksamhet bedrivs av lärare som är anställda av huvudmannen.

Författning:

2 kap. 5 § skollagen

23 kap. 1-3 §§ skollagen

Anmärkning:

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Det saknas en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.

Motivering:

Enligt skollagen ska det för varje skolenhet finnas en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp. Växjö Islamiska skola har upprättat en likabehandlingsplan som även omfattar en plan mot kränkande behandling. Gällande plan för Växjö Islamiska skola innehåller bland annat allmänna åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling på skolan. I planen anges också när incidentrapporter ska skrivas och hur dessa ska utvärderas. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen måste se till att planen innehåller en översikt

över de konkreta åtgärder, utifrån en aktuell kartläggning, som skolan avser att påbörja och genomföra under det kommande året. Detta saknas i den upprättade planen.

Författning:

6 kap. 8 § skollagen

Bakgrund

Beskrivning av Växjö Islamiska skola

Skolverket godkände Växjö Islamiska skola som en fristående grundskola i Växjö kommun år 2001(dnr 43-2001:1182). Skolan fick då tillstånd för förskoleklass och årskurserna 1–6. År 2005 utökades tillståndet att även gälla årskurserna 7–9 (dnr 43-2005:968). Huvudman för skolan är stiftelsen Växjö Islamiska skola. På skolan, som ligger i den norra delen av Växjö, går det cirka 150 elever i förskoleklass och årskurserna 1–6. Skolan har förutom ämnena enligt läroplanen och kursplanerna även tre så kallade profilämnen; arabiska, islam och koranen. Skolan har även tillstånd för att bedriva fritidshemsverksamhet.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit jurist Maria Mohlin.

På Skolinspektionens vägnar

Lotta Kårlind
Enhetschef

Lenart Hansson
Undervisningsråd/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).